

NHIẾP ẢNH và TUỔI HƯU!

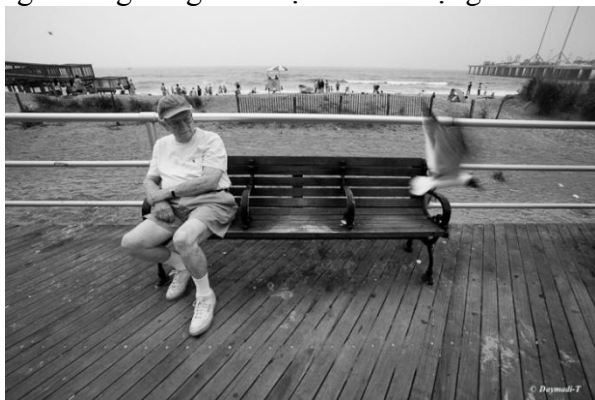
Nguyễn cửu Tuyên

VÀO ĐỀ :

Hầu hết chúng ta đến tuổi nghỉ hưu ai cũng trải qua những thắc mắc, suy tư. Không mấy ai mà không tự hỏi rồi đây làm gì cho hết ngày, dùng thời gian hưu làm sao cho có ý nghĩa và giải trí vui chơi sao cho hợp lý.

Nhiều khi không tìm được câu trả lời ưng ý mà một số anh em, mặc dầu tài chánh, nhà ở không còn là mối bận tâm, vẫn kéo dài thời gian ngày hai buổi đến sở làm vì sợ ngồi không.

Mối ưu tư đó chính đáng không có gì để nói. Nhưng cố tránh cũng phải có ngày ngưng thôi, chỉ sợ lúc đó mới thấy trẻ, trẻ là vì thấy mình không còn sức khoẻ để... hưởng sự nghỉ ngơi xứng đáng của một đời lao động.

Sử dụng thời gian hưu cho có ý nghĩa thì nhiều lắm, sợ làm không xuê thôi: đi làm công quả, giữ cháu, cắt cỏ cho nhà con trai, sửa vòi nước rò trong nhà con gái... mấy thứ đó có ý nghĩa là chuyện đương nhiên không ai dám cãi, nhưng có nằm trong cái mục... giải trí vui chơi của tuổi già không thì phải xét lại!

Giải trí vui chơi tuổi già thì mỗi người có khuynh hướng khác nhau, không ai giống ai!

Riêng nhóm chúng tôi thì cái thú của tuổi hưu là nhiếp ảnh. Thú làm sao ?

Nếu nói về nhiếp ảnh phim (*argentique*), cứ tưởng tượng từ khi chụp xong tấm hình cho tới khi thấy được cái hình vừa chụp phải qua bao giai đoạn: Phim giấy.....trắng ... phơi ... phóng ...! mất biết bao nhiêu là thời gian - mặc dầu đối với kẻ hưu trí thì thời gian không phải là vật quý hiếm, bác nào không mê cái nghệ

thuật này từ xưa thì xin mời bác bước qua.

Không những nghe là thấy sợ mà còn cho người chơi hình là ... khùng (có đấy ạ) chẳng thấy thú ở đâu !

Hoàn toàn đồng ý cho tới chỗ này.

Nhiếp ảnh mà tôi muốn nói ở đây là *Nhiếp ảnh số (digital)*, *chụp là thấy, lấy là ra*.... Đây nhá, có con... cháu ngoại ghé nhà chơi, mượn nó làm mẫu cho mà chụp tấm hình, mình vui mà nó cũng vui ...

Bà nhà mới mua bó hoa để trong xe bị bầm dập hết trơn, bà đang cau có... thì ta cứ lẳng lẳng lựa ra một hai cành còn chút sắc xuân, cắm vào bình pha lê.... (nếu có càng tốt), dưới chân bình để vài bông hoa héo, gãy cành, rách cánh (sẵn có), sắp xếp thế nào mà hậu cảnh (*background*) xa xa mờ mờ có tấm hình hai vợ chồng chụp cách đây vài chục năm, nàng xõa tóc chàng mặc complet (chàng mặc treilli thì càng ăn tiền nữa). Bỏ cục như vậy không khéo lại huy chương đồng mất - Chụp.

Đĩa chả giò để trên bàn, lúc bà ấy quay đi, cẩn thận lựa các cuộn bẻ bụng, cháy đen, bỏ ra ngoài, để vài ba cuộn chiên chưa tới, còn sắc sảo, thêm bên trên vài ngọn ngò, di chuyển toàn bộ đến dưới tia nắng xuyên qua từ khung cửa sổ, mở khẩu độ f:4 để vận tốc 1/60 là đẹp lắm đó - Chụp đi.

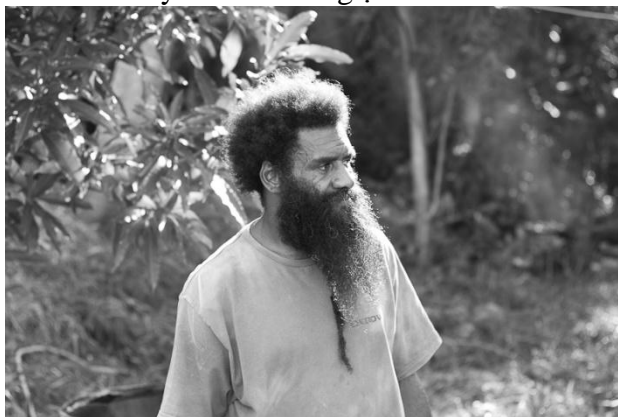
Khi đã chắc ăn rồi thì đưa hình cho bà ấy coi... «*Xem này hoa bà mua đẹp thế đấy ... Chả giò nhà làm thiệt là ăn... ảnh.*»

Ném bánh ngon dở tuyệt đối đừng nhắc tới, đi vào đề tài này thì khó thoát ra lắm. Tuổi già tránh đụng chạm vô ích! (nói là nói thể thôi, vắng bà ấy vài ba hôm, bận đi thăm cháu, là chỉ biết mùi ...mì gói !)

Có cách nịnh bà xã nào khéo hơn cụ cứ

mail cho tôi !!

Nghĩ tới bà nhà là bồn phận chính, thỉnh thoảng để ý đến mình cũng không ai trách là ích kỷ đâu..Này nhé ráng tìm cơ hội thuận tiện, có dịp kê máy lên chồng sách, autoportrait một cái, ngày lại qua ngày, tới một lúc trái gió trở trời giờ file ảnh ra xem lại để thấy... dấu ấn của thời gian...để lại trên gương mặt, hiểu thêm chút ý nghĩa cuộc đời, cái gì rồi cũng qua, cũng hao mòn, cũng không tồn tại mà “*quãng gánh lo đi*” Triết lý kinh lắm ông ạ !

Rồi thì ...

Gió thổi trên đầu ngọn cây, lá vàng, lá đỏ biểu hiệu cho mùa thu hay bông tuyết báo hiệu mùa đông, buồn mà thi vị làm sao ... rồi con ong, cái kiến, hoa dại bên lề... cái gì cũng là đề tài để chụp ảnh : Phong cảnh, chân dung, cận ảnh, phóng sự, gặp gỡ bạn bè ...

Tôi chắc chỉ có và chỉ có nhiếp ảnh Kỹ Thuật Số (*Digital photography*) mới cho ta cái thú đó, đủ sức quyến rũ người mới gia nhập con đường «*Nhiếp ảnh và tuổi hưu*» này.

Nó vừa nhanh vừa gọn vừa ít tốn kém và vừa tầm tay của tất cả mọi người ... về hưu !

TRANG BỊ

Đoạn này viết cho bác nào còn đủ kiên nhẫn đọc tới đây thì xin cứ tiếp tục. Xin nhắc lại bài viết chỉ có mục đích là rủ rê người mới gia nhập cuộc vui , chớ không có ý chỉ bảo hướng dẫn cho ai đâu. Các bạn chơi hình thường xuyên, có kinh nghiệm thì xin góp thêm phần hiểu biết của mình vào gọi là vui chung...

Bây giờ ra đường sờ túi ông bà nào cũng có cái compact, nhưng số người chụp rồi đi tiếp cho đến khi in ra tấm hình thì chắc là chẳng còn lại bao nhiêu.

Bài này chú trọng đến phần hậu kỳ (*post processing*) của nhiếp ảnh.

Cái thú của nhiếp ảnh nó nằm trong phần này.

Xin ghi lại một yếu tố khá điển hình;

Phụ trách kỹ thuật phòng tối trong những năm 70 cho hội nhiếp ảnh Hội Việt Mỹ ở đường Mạc Đĩnh Chi Sài Gòn, sau đó có thời gian ngắn phụ trách kỹ thuật phòng tối cho hội nhiếp ảnh F.O.L Noumea ở Tân Đảo, tôi có nhận xét là những người thích tới với nhiếp ảnh nhưng chỉ tham gia các buổi hội thảo và các buổi chụp hình rồi giao phim cho tiệm rửa, thì chỉ sau một thời gian ngắn sẽ lần lượt vắng mặt, năm sau thì tuyệt tích ...

Còn lại những ai tự tay làm lấy hình do mình chụp thì tới tận hôm nay tôi vẫn còn có dịp gặp gỡ và chụp hình chung với họ, ở cả hai nơi!

Điều này cho thấy phần xử lý hậu kỳ trong nhiếp ảnh mới thật là hấp dẫn! Trước khi đi vào ít chi tiết của việc xử lý hậu kỳ, xin nhắc sơ về máy móc.

Có mặt trên thị trường hôm nay thì đủ loại, từ cái điện thoại cầm tay giá chỉ trăm bạc đến các hiệu máy nổi tiếng giá cả chục ngàn đô, cái nào chụp cũng ra hình, cứ theo ý thích khả năng mà sắm. Nếu không, dùng cái Compact cỡ 10-12 triệu pixels, giá vài trăm đô là ổn rồi. Loại máy này màn hình khá lớn 3.5” hoặc 4” chụp xong xem ngay cũng hay, nhưng thật ra phẩm chất chỉ đủ để kiểm soát cái hình vừa chụp xem tốt hay xấu mà thôi.

Rì tai các bác muốn sắm máy, hiện nay có một loại compact 15 Mpixel, vừa chụp hình, chụp được luôn hình 3D, vừa quay phim HD

(1950x1080), ống kính zoom tương đương với loại zoom nhà nghề 24mm - 384mm (Zoom như vậy là mạnh lắm đấy) – Giá không mắc (579 Euro trên Amazon) mà lại là hàng hiệu (Leica)- VLUX-30.

Sau đó là phải chuyển hình vào vi tính PC hay Mac để lưu giữ hình ảnh đã chụp, hơn nữa hình hiển thị trên màn vi tính mới là trung thực. Như vậy kèm với máy hình phải có máy tính (nguyên tắc thì phải nói chứ máy vi tính nhà nào cũng có ... dăm cái, biết rồi khổ lắm ...)

SOFTWARES

Không quên phần mềm (software) để cài vào vi tính để cho phép người sử dụng chỉnh sửa hình đã chụp và để tiện trình bày «tác phẩm» của mình.

Các softwares này thường bán kèm theo máy hình, hay có thể lấy từ trên mạng miễn phí như Picasa, Gim... cũng đầy đủ lắm.

Ngày nào ông cần tới Photoshop, Aperture hay Lightroom là ghiền nặng rồi đó ! Muốn xài mấy cái softwares này tận nơi tận chốn thì gửi mail hỏi Ái Văn!

PRINTERS

Đừng nghe quảng cáo mà mua lung tung tốn tiền.

Printer Epson 1400 - inkjet 6 màu mực - in được khổ giấy từ 10x15 cho tới khổ giấy A3+ là dư ăn. Hình in ra bằng printer này phẩm chất không thua gì in ở tiệm. Hình đạt phẩm chất triển lãm rồi, giá chỉ 2-3 trăm Euros thôi - (in tài liệu đen trắng cũng tiện) - mua chi cái to cho nó đắt!

MỰC IN

Khi printer báo hết màu nào thì thay màu đó, giá 1 cartridge 17ml ở tiệm sách là 16 Euros. Lên internet tìm, đôi khi mua được nguyên set 6 màu chỉ khoảng 35-40 usd . Bộ mực trung bình in được cỡ 20 tấm A4 hay 10 tấm A3+

GIẤY HÌNH

Giấy in hình bán khắp nơi, từ các siêu thị cho tới các hiệu bán văn phòng phẩm. Khởi đầu nên dùng Epson Premium Glossy. Khổ 10x15 hộp 100 tờ giá từ 8 cho tới 12E, hoặc A4 hộp 20 tờ giá khoảng 10E, người ghiền thì lên khổ giấy A3+ bao 20 tờ giá 29E.

Muốn to hơn nữa, Poster cỡ 40” thì gửi File RAW nhờ Ái Văn in giùm!!

Rõ ràng đoạn đường từ khi chụp đến ra hình trên giấy, thì nhiếp ảnh số - so với nhiếp ảnh phim - đơn giản được hơn 80% thời gian và sức lực.

LÊN KHUNG

Có hình rồi, nếu là hình khổ 10x15 hay khổ A4 thì chỉ cần dán vào album là xong. Đối với hình khổ A3+, hình lên cỡ này mới diễn tả hết cái đẹp, thì phải dự trù dán lên bìi cứng. Các tiệm văn phòng phẩm có loại mốp 3mm hay 5mm kích thước 50/60 .Loại có thoa keo sẵn giá 5.9E/tấm, loại không keo thì 2.7E/tấm.

Dùng mốp không keo thì mua keo bom Ajustable hiệu Cleopatre giá 6E /lon, rất tốt, lỡ có dán sai, lột ra dán lại mà khỏi thổi keo lần nữa, rất là thích hợp cho việc dán hình .

Hình tới đây là treo lên giá được rồi, nếu muốn hoàn thiện hơn thì trùm thêm lên bức ảnh một khung lộng (Marie louise) bằng bìi dày 1.2mm hay bằng mốp cũng đẹp.

Hoàn hảo nữa thì cho vào cái khung gỗ, không cần kiếng phía trước, kiếng chỉ làm cho tấm hình nặng thêm. Không kiếng cũng là tránh phản chiếu ánh sáng trên tấm hình.

Thế là xong.

Cứ thế mà vui chơi với thời gian, đến lúc cần thì phần khởi chuyển sang một loại ảnh khác không kém phần hào hứng :

«... núp sau nải chuối chụp gà khóa thân ...!»

Xin mượn lời - đọc lóm trên mạng - của Claude Levi Strauss : “La terre a commencé sans l’homme, elle terminera sans lui!” để chấm dứt bài viết .

Nguyễn Cửu Tuyên

Canberra 2011, một đêm mùa đông.